

**České vysoké učení technické v Praze, Fakulta
architektury**

**Czech Technical University in Prague, Faculty of
architecture**

Ing. arch. Václav Aulický

„Minulost, přítomnost a budoucnost Pankrácké pláně“

“History, Present and Future of Pankrác plain”

Summary

“History, Present and Future of the Pankrác Plain”

Phenomenon of the Pankrác Plain is for many years subject of attention of media and public, especially the question of completion or non-completion the group of the existing high-rise buildings by other (and which) buildings. This phenomenon has a long history, many consequences at the time of being and many questions towards the future. The Pankrác Plain is a portion of the young and large quarter of the city, where in the last years were built many important good, but also not so good, buildings. At the same time, construction work is in progress at Pankrác Plain and at many other places of the Prague 4. In this habilitation lecture are described the most important events in the history of the Pankrác Plain, together with the most important construction phases and realized or not realized ideas, in context with comparable examples from other European cities. The text of the lecture reflects also the suggestions from the opponents, suggestions from the members of the Science-Art Commission and is also completed by a general and personal consideration.

Souhrn

“Minulost, přítomnost a budoucnost Pankrácké pláně”

Fenomén Pankrácké pláně, který je již řadu let předmětem pozornosti médií i veřejnosti, zejména pokud se týká otázky doplnění, či nedoplnění stávajících výškových budov budovami dalšími (a také jakými) má za sebou dlouhou historii, řadu peripetií v současnosti a stále znamená i otázku do budoucnosti. Při tom je součástí poměrně mladé a rozsáhlé městské čtvrti, kde se v nedávné době postavilo mnoho významných dobrých, ale i ne tak dobrých staveb. A stále zde probíhá intenzivní výstavba nejen na Pankrácké pláni, ale i v řadě dalších míst.

V této habilitační přednášce jsou zachyceny rozhodující momenty tohoto vývoje v časové ose spolu s klíčovými etapami a záměry, ať už realizovanými, nebo jen navrhovanými, v kontextu s příklady jiných Evropských měst, především formou vyobrazení s komentářem. Text přednášky reaguje také na oponentní posudky i připomínky při presentaci členům Vědecko umělecké rady a je doplněn o obecnější osobní úvahu.

Klíčová slova

Pankrácká pláň, historie a vývoj, výškové budovy, panorama Prahy, památková péče, životní prostředí, územní plán, regulační plán, architektonicko urbanistická soutěž, architektonicko urbanistická studie, polyfunkční městské centrum, dopravní struktura, developer, architekt, projekt, občanská iniciativa, potřeby občanů.

Keywords

Pankrác plain, history and evolution, hig-rise buildings, cityscape of Prague, monument preservation, environment, municipal plan, regulation plan, architectural and urban competition, architectural and urban study, multifunctional inner-city, transport structure, developer, architect, project, community initiative, needs of citizens.

Obsah

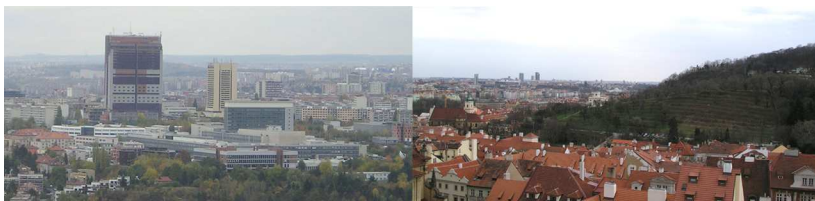
1. Titulní strana
2. Summary
3. Souhrn
4. Klíčová slova/Keywords
5. Habilitační přednáška
6. Literatura a podklady
7. Autor (odborné CV)

Václav Aulický

Pankrácká pláň - jedno z nejvýše položených míst v Praze (i když zde před milióny let bylo široké řečiště Vltavy), součást její prakticky největší čtvrti, místo, kde dlouhodobě probíhají jedny z nejdramatičtějších střetů mezi zájmy města, investorů a architektů spojených s realizovanými i plánovanými stavbami a zájmy jejich odpůrců, především občanskými iniciativami a dalšími sdruženími a také některými pracovníky památkové péče a tedy i místo, které proto patří k nejkontroverznějším a v médiích nejvíce diskutovaným v Praze.

Hlavními důvody jsou zejména existující výškové budovy („mrakodrapy“) a plány na jejich případné doplnění dalšími výškovými stavbami v principu podle výsledků veřejné architektonicko urbanistické soutěže na dostavbu Pankrácké pláně z roku 1997, dále řada dosud nezastavěných ploch určených v platném Územním plánu hl.m. Prahy pro vznik zejména občanské vybavenosti, jejíž objektivní potřeba vyplývá především z charakteru stávající, převážně bytové zástavby a nakonec také traumatizující dopravní situace odvíjející se od průtahu severojižní magistrály v podstatě středem této čtvrté pražské městské část.

obr. 2 výchozí stav v roce 1999 (pohled z Děvína a z rampy Pražského hradu)

Ústředním fenoménem všech uvedených momentů a to jak pro svoji roli budoucího městského centra, tak pro stále neuzavřenou problematiku dostavby stávajících výškových budov a jejich působení v panoramatu města je oblast tzv. „pentagonu“ (toto označení se v posledních letech začalo používat proto, že se jedná o jakési podélné pětiúhelníkové území vymezené pěti ulicemi a to Na Pankráci, Hvězdovou, Marie Pujmanové, Milevskou a Na Strži).

obr. 3 topografická mapa a výchozí stav v roce 1999

Toto území nelze pojímat ani řešit odděleně, bez souvislostí s okolní stávající, novou i plánovanou výstavbou.

Jedná se především o kontext s jednotlivými městskými prostory podél ulice Na Pankráci a Budějovické (je to v podstatě historická linie tzv. „benešovské“ silnice, někdy označované též „linecká“, či „budějovická“ – „Strasse nach Budweis“ vycházející původně z Vyšehradské brány obdobně jako na příklad linie na Kolín a Čáslav od bývalé „Koňské brány“) tvořících trasu, po které můžeme sledovat nejprve prostor s rekonstruovaným Kongresovým centrem s dostavěným administrativním komplexem z roku 2000 a Soudní náměstí s rekonstruovaným objektem bývalého PZO Centrotex a novostavbou ČSOB z roku 1999. Dále pak vidíme budovu České pojišťovny a PPF z roku 1997, která vznikla přestavbou bývalé výrobní budovy ČKD – Polovodiče, kde se v nedávné době

dokončila výstavba její II. části, včetně dalších realizovaných novostaveb (administrativní budova OK.Systém z roku 2001, polyfunkční dům v ulici Hvězdova z roku 1999).

Významným momentem v uvedené linii jsou aktivity v prostoru mezi ulicemi Na Pankráci, Hvězdova, 5.května (SJM) a Na Strži, kde bylo rozestavěné bývalé autobusové nádraží odstraněno a na jeho místě bylo realizováno obchodně administrativní centrum „Gemini“ společnosti Immorent. Z opačné strany, v prostoru mezi ulicemi Doudlebskou a 5.května byla v roce 2003 francouzskou společností Cecopra Praha dokončena administrativní budova „Polygon House“. Přes SJM na tento prostor pak volně navazuje po etapách realizovaný a dnes již téměř dokončený komplex budov nazývaný „BB – Centrum“ společnosti Passer – Invest.

Dále po trase ulic Na Pankráci – Budějovická je rozsáhlý areál obchodního centra Bauhaus realizovaného v roce 1996 přestavbou bývalého dalšího závodu ČKD-Polovodiče a celá tato sestava pozvolna končí v prostoru Budějovického náměstí, kde v první polovině 90.let přibyla ke stávajícímu obchodnímu domu (DBK) novostavba České spořitelny, včetně její administrativní budovy vzniklé přestavbou nedokončeného hotelu. Celé toto náměstí, zejména jeho atriová mimoúrovňová část přímo propojená se stanicí Metra C – Budějovická bylo v nedávné době výrazně přebudováno a upraveno ve prospěch vzniku živého a společensky atraktivního prostoru občanské vybavenosti. Nejnovější aktivitou je zde novostavba budovy Reifeisen Bank a budovy Office Park Budějovická společnosti Hochtief.

obr. 4 budovy Kavčí Hory Office Park a Polygon House

Mimo tuto „šňůru s korálky“ je v prostoru Pankráce důležitou související stavební aktivitou novostavba Administrativního centra „Kavčí hory Office Park“ také společnosti Hochtief a také touto společností připravovaná výstavba bytového areálu, vše v prostoru mezi ulicemi Na Hřebenech II a Marie Pujmanové, areálem ČT a Centrálním parkem.

V souvislosti s touto výstavbou je třeba se také zmínit o novostavbě budovy Producentů center (pro kterou se pro její obloukový tvar vžilo pojmenování „rohlik“) v nároží ulic Na Klaudiánce a Na Hřebenech II postavené v roce 1995, včetně rekonstrukce a modernizace celého areálu České televize v letech 1999 až 2001 a včetně novostaveb několika bytových domů v jeho sousedství a právě dokončený bytový dům „Okno“ společnosti „Central Group“.

obr. 5 budova ČT na Kavčích Horách

Do rámce těchto souvislostí spadá také realizované celkové dopravní řešení tohoto prostoru spočívající především v novém řešení křižovatek (rozšíření a světelná signalizace křižovatek Na Pankráci - Hvězdova, Na Pankráci - Na Strži, Na Strži - Milevská, vybudování kruhových křižovatek Milevská - Marie Pujmanové a Marie Pujmanové

- Hvězdova), v rozšíření ulice Hvězdovy a v úpravách partie SJM mezi ulicí Hvězdovou a Na Strži (tzv. „bypass“), včetně mostů a dále také připravovaná výstavba trasy Metra D a E, včetně plánů na obnovu tramvajových tras.

Je to až neuvěřitelné, kolik je to již investičních a stavebních aktivit a to jsem zdaleka neuvedl všechny, jen ty hlavní. Je zde v celém tom „náhorním“ prostoru ještě řada dalších nových, nebo rozestavěných budov (například v oblasti „Zeleného pruhu“, nebo podél ulice Jeremenkovy) o probíhající dostavbě, modernizaci a revitalizaci sídlištních partií ani nemluvě!

Buď jak buď, v další části této přednášky se pokusím zabývat minulostí, přítomností i budoucností této oblasti, zejména však problematikou nového městského centra na Pankrácké pláni, kterými se ve své praxi zabývám již více než 10 let.

Nejprve trochu historie :

Z materiálů, které jsme postupně shromáždili, doplnili a dále rozpracovali je zřejmé, že historický vývoj území a jeho plánování mělo řadu etap, které jsou charakteristické mnoha různými, často i protichůdnými záměry.

Archeologicky doložené památky zdejšího osídlení pocházejí z prehistorických dob. Tehdy také vznikly cesty, kolem nichž se v průběhu staletí až do dnešní doby osídlení utvářelo.

Vývoj území byl vždy ovlivňován společenským a stavebním rozvojem pražské kotliny a bezprostředně souvisel s historií Vyšehradu, druhého pražského hradu, umístěného na severním skalnatém výběžku této náhorní plošiny, která tvořila jeho jižní předpolí.

obr. 7 Müllerova mapa z r.1720

Do začátku 19. stol. nezaznamenalo toto území větší stavební činnost. Změna nastala až v souvislosti s rozvojem okolních obcí a zejména s potřebou rozšíření Prahy. V roce 1854 byla Pankrác spojena v jedno katastrální území s Nuslemi, které se r. 1899 staly městem, od r. 1922 připojeným k Velké Praze. Roku 1960 se území stalo součástí městského obvodu Praha 4.

obr. 8 mapa katastru z r.1841

obr. 6 Praha v 9.-7. stol. př.n.l.

Centrální část Pankráce - tzv. „pankrácká pláň“ - je urbanisty po mnoho desetiletí chápána jako nejvýznamnější část Prahy 4 a současně i jedna z nejvýznamnějších lokalit v Praze. Název „Pankrác“ se odvozuje od kostela sv. Pankráce a její vývoj je plně vázán na stavební rozvoj Prahy, v užším smyslu pak na zástavbu Pankrácké pláně, která až do 19. a

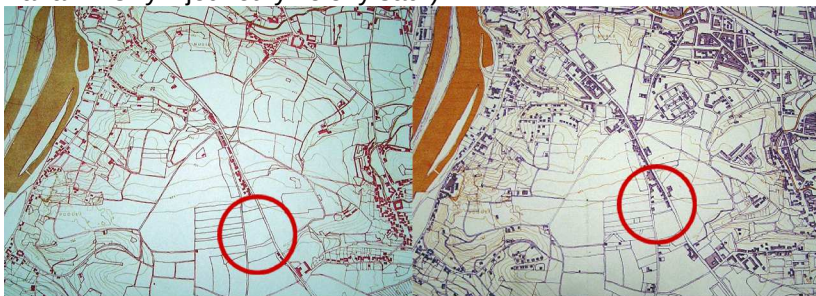
první poloviny 20. století tvořila svými polnostmi, nečetnými dvorci a vesnicemi jižní zázemí druhého pražského hradu na severním výběžku této náhorní plošiny - na vyšehradské skále.

Do uvedeného období zástavba probíhala většinou jen v údolích a po mírnějších svazích

stoupala na pankráckou pláň vilovou zástavbou. Oblast sloužila převážně jako zemědělské zázemí a také současně i jako rekreační oblast a oblíbené místo Pražanů. (Jak uvádí Emanuel Poche ve své knize „Prahou krok za krokem“ ...“býval to odjakživa kraj utěšený, plný vinic, které tu byly již počátkem 13.století a které se za vlády Karla VI. slily v jednotný zelený sad“).

obr. 9 oblast Pankráce v r.1831

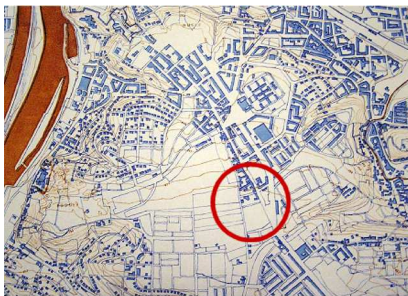
obr. 10 oblast Pankráce v roce 1840 a v roce 1922

Po první světové válce byla zástavba Pankrácké pláně navržena v regulačním plánu, ale její střed zaplňovaly rozsáhlé plochy nákladového nádraží a význam polohy tohoto území nebyl dostatečně oceněn. Plánovitou vícepodlažní zástavbou bylo zastavěno předpolí pevnosti a několik míst na pláni, sociální výstavbě byly věnovány pozemky na Jezerce a Zelené lišce. Její podstatná část včetně centra však zůstala volná pro spekulace. Ceny pozemků stoupaly v důsledku uvažovaného přímého napojení na centrum města Nuselským mostem.

Již počátkem století bylo zřejmé, že Pankrácká pláň může být významnou lokalitou dalšího rozvoje města, kterému však brání špatné dopravní spojení. Myšlenka přímého spojení se středem Prahy, která vznikla již v šedesátých letech 19. stol., byla poprvé konkrétněji vyjádřena v r. 1903 studií ocelového obloukového mostu (Jaroslav Marjanek) přes Nuselské údolí. První veřejná soutěž na návrh mostu byla vysána bezprostředně po vzniku Československé republiky ještě v roce 1918, ze druhé (1927) bývá často publikován

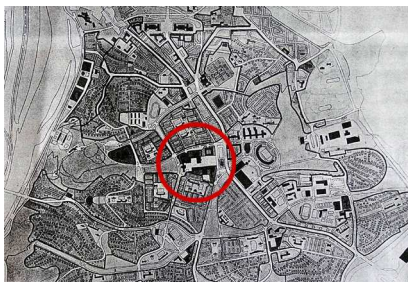
Havlíčkův funkcionalistický návrh věžových domů křížového půdorysu, vyplňujících výškový rozdíl úrovně Nuselského údolí a obou předpolí přemostěných vozovkou v úrovni zastřešení. Brzy následovaly další soutěže zaměřené i na zástavbu pankráckého předmostí, kde se poprvé objevila myšlenka výškové zástavby pankrácké pláně (1930). Zavedením pravidelné městské veřejné dopravy nejprve koňskou, potom elektrickou dráhou, později autobusy a trolejbusy se od počátku století do konce 20. let výrazně zlepšilo dopravní spojení s pražským centrem, což podpořilo i stavební rozvoj území. Ze stejné doby pochází i seriózní koncepce pražské podzemní dráhy (V. List, B. Belada, 1926), která ovlivnila všechny další urbanistické úvahy.

Po druhé světové válce určit směrný územní plán Pankráckou pláň rozvojovým územím Prahy, respektive Prahy 4. Rozvoj byl podložen především blízkostí centrální oblasti Prahy a možností přímého kontaktu s ní po vybudování mostu. Dále zde byly příznivé přírodní podmínky, únosná zemina, normální horizont spodní vody, vhodné oslunění i provětrání.

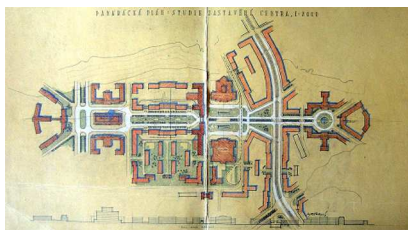
obr. 11 stav v roce 1948

V roce 1956 byla vypsaná soutěž na zástavbu Pankráce s programem funkce bytové, průmyslové i nevýrobní včetně celoměstské vybavenosti (budovy televize, rozhlasu, centrální sportovní stadion, správní budovy státního významu). Vítězný soutěžní návrh J. Krise, L. Todla, B. Bubly a V. Valtera byl po připomínkách promítnut do podrobného územního plánu, jehož autory byli taktéž J. Krise - L. Todl, a který byl schválen. Podrobný územní plán byl založen na organizaci bytových funkcí do okrsků po šesti až sedmi tisících obyvatelích kolem centrálního prostoru pláně a Budějovického náměstí.

obr. 12 vítězný návrh z roku 1956

Území pro služby a celoměstskou vybavenost včetně sportu, školství a zelené přírodní osy bylo stanoveno v pásu od Kavčích hor na Reitknechtku napříč plání, další vyšší vybavenost též do bodových lokalit na předmostí Nuselského mostu a Budějovického náměstí.

obr. 13 studie Pankráce z roku 1955

Prostory určené pro vyšší celoměstskou vybavenost však nebyly zaplněny, nebyl též realizován plánovaný velký sportovní areál Reitknechtka v západovýchodní ose této vybavenosti.

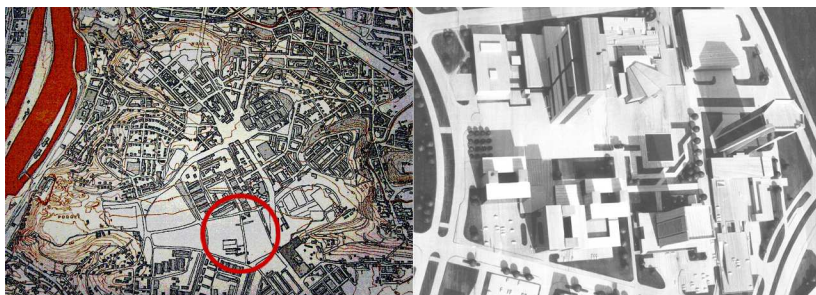
Otázka centrálního prostoru Pankráce, Centrálního náměstí, byla v minulosti řešena již mnohokrát, na příklad v roce 1955 architektem Kubínem.

V roce 1962 byla vypsána soutěž na řešení budovy televize, rozhlasu a společenského centra na Pankrácké pláni. Vítězem se stal kolektiv F. Šmolík, V. Balla, Z. Císař, M. Polívka, M. Vaic, Z. Kapoun, a ze závěrů této soutěže byl sestaven dokument na architektonické a urbanistické řešení navrhovaných prostorů.

obr. 14 vítězný návrh ze soutěže v r. 1962 a studie budov Čs. rozhlasu z r. 1963

Na jeho základě byl situován bývalý areál Čs. rozhlasu, budova bývalého PZO Motokov, hotel Panorama, a založen Park Družby. Východně od ulice Na Pankráci byla zahájena pouze výstavba nového autobusového nádraží. Tento stav setrval prakticky až do nedávné doby.

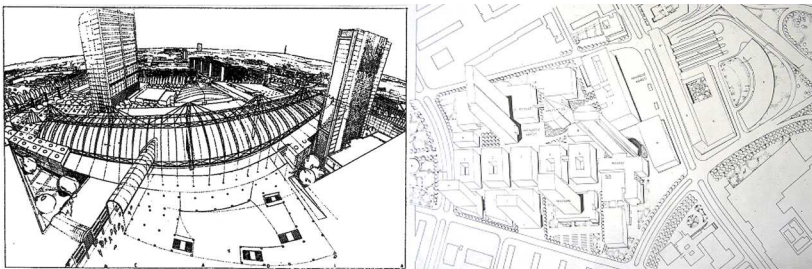
obr. 15 stav v roce 1970 a model projektu z roku 1980

obr. 16 pohledy na výchozí stav (z rampy Pražského hradu a z Petřína)

Největší změnu v území přineslo napřímení severojižní magistrály z Kačerova do ulice 5. května a vybudování mimoúrovňové křižovatky na Zelené lišce. Napřímení si vyžádalo rozsáhlé demolice domů v Horní Michli i domů v ulici 5. května a zničení její trasy určené dosavadními regulačními plány. Náměstí hrdinů se soudními budovami bylo proměněno na mimoúrovňovou křižovatku a jeho postupně budovaná urbanistická konfigurace fragmentarizována. Po zprovoznění byla veškerá transitní i městská doprava vedena prakticky středem města a těleso magistrály (vlastně čtyř až šestiproudové dálnice) území rozdělilo a současně se stalo bariérou dalšího rozvoje území centra Pankráče východním směrem. Vedle radikální změny měřítka prostoru přináší dálnice i těžké důsledky zhoršením kvality životního prostředí.

Nová pozornost od doby soutěžních návrhů v šedesátých letech byla věnována problematice centrální části Pankráče - sektorovému centru bezprostředně po roce 1989. Jednání vedla v r. 1991 až ke zpracování soutěžních podmínek a realizací vyzvané soutěže na řešení centrální části Pankráče, které se zúčastnilo 5 vybraných kolektivů.

obr. 17 studie pankrácké pláň z roku 1992 (Doubner, Šrámková a SIAL)

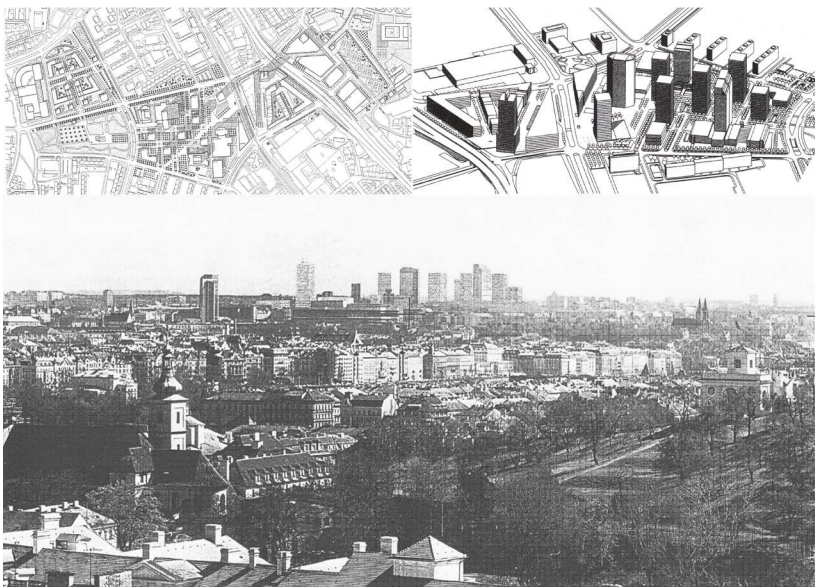
Soutěž byla vyhodnocena, výsledky nebyly však takové, aby vedly k pokračování a zpracování regulačního plánu. Komplikované majetkové vztahy a porevoluční vývoj sám výstavbu v centrálním prostoru zastavil, pokud se nepočítá realizace stánkového tržiště kolem stanice metra Pankrác, včetně využití provizorní plechové haly ke stejným účelům.

Podívejme se nyní blíže na genezi a peripetie řešení tohoto prostoru.

Vznikající městské centrum je v území, které má významné místo v urbanistické struktuře Prahy i v obrazu města, vltavské kotliny i navazujících plošin.

Pankrácká pláň, tvořená rozlehlým temenem pankrácké terasy, byla vždy rezervou pro sektorové centrum, po vybudování Nuselského mostu s dobrým a přímým propojením s centrem města a vytvářející prostor i pro zařízení celoměstského a nadměstského významu. Protože se na centrální prostor pankrácké pláň vždy takto pohlíželo, byla tato koncepce v říjnu 1996 zastupitelstvem města Prahy přenesena do znění návrhu územního plánu Prahy, který byl po příslušných projednáních včetně předložení široké veřejnosti a zpracování uplatněných připomínek posléze v roce 1999 jako konečný Územní plán odsouhlasen.

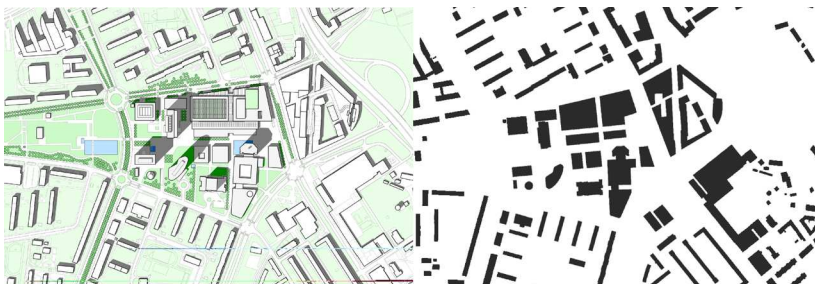
V červnu v roce 1997 byla vypsána Veřejná urbanistická soutěž na dostavbu centra Pankrácké pláň. Cílem soutěže bylo získání podkladů pro definování prostorové regulace a funkčního uspořádání území. Výsledkem této soutěže bylo nejen vyjádření jasného názoru ve prospěch nutnosti dotvoření pankráckého panoramatu, ale také potvrzení způsobu tohoto dotvoření a to doplněním stávající siluety dalšími výškovými objekty, tedy nikoliv ponechání stávajícího stavu či nějaké rozpačité korekce, ale nalezením nové kompozice.

obr. 18 vítězný návrh z roku 1997 (Hruša, Pelčák, Štípek, Chrz)

V červenci roku 1999 vypracoval Útvar rozvoje hl. města Prahy na základě výsledků uvedené soutěže, v kontextu se zásadami Územního plánu a se souhlasem městské části Praha 4 „Návrh zadání konceptu regulačního plánu Dostavby Pankrácké pláně“, kde jsou formulovány podrobnější zásady pro řešení předmětného prostoru, avšak regulační plán podle něj zadán ani vypracován nebyl.

V roce 1999 se stala majitelem areálu bývalého Československého rozhlasu (stávajících objektů včetně pozemků) společnost ECM, která se postupně stala také majitelem areálu Motokovu (dnes Empiria), získala možnost disponování s dalšími pozemky v území a spolu se společností Pankrác Shopping Center a.s. Skupiny ECE/Rodamco, která disponuje pozemky v severovýchodní oblasti Pentagonu se stala rozhodujícím investorem celého prostoru. Na podkladě uvedeného „Návrhu zadání“ byla pro koordinaci celkového řešení s jejich konkrétními záměry vypracována v roce 2000 architektonicko – urbanistická studie (Masterplan), jejíž autorem byl architektonický atelier Richard Meier & Partners z New Yorku v USA ve spolupráci s generálním projektantem Spojprojektem Praha a.s.-Ateliér Aulický.

obr. 19 masterplan z roku 2000

Návrh obsažený v Masteplanu na závěry z uvedené soutěže navazoval s tím, že celý prostor řešil jako jasnou strukturu jednotlivých hmot a prostorů v podstatě na rastrovém principu s dominantní osou východ – západ a doplňoval stávající siluetu pouze o dva další výškové objekty.

obr. 20 masterplan z roku 2000

Nikoliv tedy zvyšování horizontu ve snaze vyplnit dnešní stávající mezery „vykotlaných zubů“ a tak posílit mohutnost a těžkopádnost betonové hradby siluety dnešních sídlišť, nikoliv tedy vyplnění těchto mezer větším počtem výškových budov do podoby velkorozměrové struktury („kupy“), ale solitérní kompozice koncentrovaná do urbanistického a prostorového těžiště území.

obr. 21 panoramatické pohledy Masterplan (rampa Pražského hradu, Petřín, Roztyly, Smíchov)

Řešení v Masterplanu a následně i v navazující Urbanistické studii bylo pro odmítavý postoj orgánů památkové péče posléze opuštěno.

obr. 22 noční vizualizace - masterplan z roku 2000

V diskusi o výškových budovách na Pankráci si klást otázku, zda Praha potřebuje či nepotřebuje výškové dominanty je v podstatě zbytečné. Je pravda, že by se bez nich lehce obešla, avšak na Pankrácké pláni již výškové budovy jsou, jako pozůstatek ideje výstavby tohoto typu v 60. letech minulého století ve světě všeobecně a tedy i právě tady, avšak nejen na Pankráci. Výškové budovy jsou v Praze i na jiných místech. Jmenujme 18ti patrovou budovu Výzkumného ústavu matematických strojů ve Vokovicích z let 69-71, 17ti patrovou budovu KOVO v Holešovicích z let 75-77, hotel Olympik na Invalidovně z let 69-71, který má 22 pater, 16ti patrovou budovu Fakulty architektury v Dejvicích z let 64-70, 15ti patrovou budovu Fakulty jaderné fyziky na Pelc-Tyrolce z let 65-70 či budovu Strojimportu na Vinohradech z let 67-71, která má 16 pater.

obr. 23 budova Strojimportu a Obchodní Dům Máj

V panoramatu Pankráce se uplatňuje 27 patrová budova Empiria (bývalý PZO Motokov z let 75-77), hotel Panorama z let 79-83 o 24 patrech, hotel Forum z doby 84-88, který má 27 pater a City Tower (přestavěná budova bývalého Československého rozhlasu, která je 27mi patrová). V pozadí tuto siluetu doplňuje 20ti patrová budova České spořitelny.

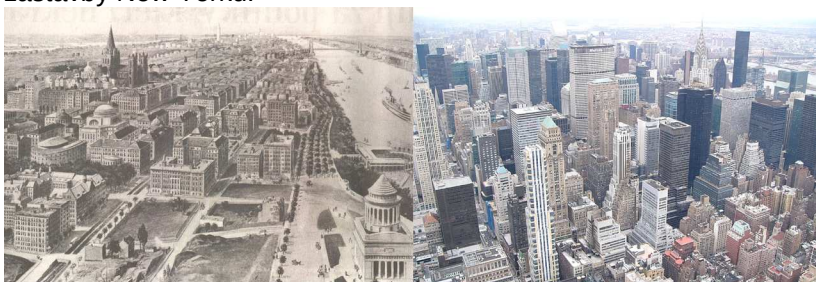
Je pravda, že z památkových hledisek se jako nejvíce konfliktní považují právě ty budovy na Pankráci, hlavně samozřejmě proto, že jsou viditelné ze všech exponovaných pohledových míst jako Letná, rampa Pražského hradu, Petřín atd.

Všechny tyto výškové budovy vznikly převážně v 60. a v začátku 70. let 20. století, vesměs tedy v období, kdy zcela logicky navazovaly na obdobné trendy v západních metropolích po uvolnění politického klimatu u nás. 60. léta jsou značně nedocenená a v architektuře pozvolna znovu objevována. Někdy předpojaté hodnocení staveb

z 60. let a spojování jejich vzniku jednosměrně s dobou socialismu a komunismu je hrubě zkreslující.

Řada kvalitních a pozoruhodných staveb vznikla u nás i v těchto letech, zejména pak období let 66-69 bylo neobyčejně emotivní, kdy jsme se u nás pokoušeli navázat na soudobé zahraniční trendy a byly postaveny takové významné stavby jako Televizní vysílač na Ještědu, Obchodní dům na Národní třídě a budova bývalé ČKD na Můstku v Praze, či stále také diskutovaná stavba bývalého Federálního shromáždění a mnoho dalších. To rozhodně nebyly stavby socialismu. Myslím, že není scestné na tyto momenty navázat a započatou ideu dokončit v nové, soudobé kvalitě.

Jsem přesvědčen, že historický vývoj od 30 let předurčil Pankrác jako ojedinělou lokalitu pro možnou výstavbu i výškových budov, a že takto vzniklé novodobé městské centrum je dostatečně vzdálené od historické oblasti Prahy, aby s ním nekolidovalo, ale naprosto adekvátně s ním tvořilo vyváženou soustavu vyjadřující její moderní perspektivu. Nejde samozřejmě o principy, na kterých je postavena převážná většina amerických měst, za příklad může sloužit vývoj zástavby New Yorku.

obr. 24 New York začátkem minulého století a dnes

Výstavba moderních budov a výškových zvláště představuje ve všech evropských městech oblast široké polemiky a diskusí, ať už je to komplex La Défense v Paříži

obr. 25 Paříž - La Défense

nebo zástavba oblasti Docklands v Londýně, soustava výškových budov ve Frankfurtu nad Mohanem s dominantou budovy Komerz Bank, areál Eurolille v Lille, či Donau centrum ve Vídni. Svého času se také mnoho diskutovalo o výškových budovách Torre

obr. 26 Londýn - Docklands

Scarampo a Centru Pirelli v Miláně, nebo o budově SAS v Kodani a dalších. Nezapomínejme také, že vítězný návrh na zástavbu Pankráce z roku 1962 vznikl v době výstavby Brasílie.

obr. 27 budova SAS v Kodani, budova Pirelli v Miláně a Brasilia

obr. 28 dnešní Varšava a Talin

Původní idea vytvořit na Pankráci výškové dominanty (á la Defense, či jakýsi Manhattan – tento název se objevil konkrétně po vyhodnocení soutěže v roce 1997 ve verzi „Pražský Manhattan“) vznikla tedy v 60. letech a vlastně určitým způsobem navázala na starší záměry, které lze najít například v utopických projektech výškových dominant arch. J. Havlíčka z 40. – 50. let. Jak bylo již řečeno, tyto myšlenky v té době byly odezvou její optimistické atmosféry i obdobných přístupů v zahraničí.

Postupně však nastoupilo období normalizace, věci se dostávaly do úplně jiné situace, začal zde hrát roli i čas, a tak realizace přišla až o mnoho let později ve značně pozměněné podobě než byla původní verze vítězného soutěžního návrhu z roku 1962 - 1963 a vyvolala všeobecné rozpaky. Byla změněna celková výška některých dominant i jejich proporce, pojetí a orientace a tak jsme dnes svědky této komplikované situace, která je vesměs považována jako nedokončená kompozice působící náhodně, nevyváženě.

Diskuse, která se o této problematice vede a byla zintenzivněna nejprve po prezentaci návrhu architekta Richarda Meiera, v nedávné době pak diskusemi okolo návrhu dvojice residenčních domů tvaru „V“ architekta Hubičky vedoucím až k argumentům ze strany jejich odpůrců o nebezpečí vyškrtnutí Prahy ze seznamu Unesco, je charakteristická zcela protichůdnými názory od jednoznačné podpory dostavby stávající siluety dalšími výškovými budovami všeobecně nebo v souznění s uvedenými návrhy, po naprosté odmítání jakékoliv další výstavby přesahující horizont tj. maximálně 8 pater, dokonce i názory požadující odstranění stávajících výškových budov. Je tedy naprosto evidentní, že je stále nastolena otázka, zda současná silueta i výškových budov vyžaduje či nevyžaduje korekci nebo doplnění a v případě, že ano, pak jakou formou – zda zvýšením horizontu, soustavou dalších výškových budov, nebo soliterní dominantou.

Jistě že je třeba zvážit pohledy ze všech exponovaných „zažitých“ pohledů (rampa Pražského hradu, Letná, Petřín, atd.) je však zároveň třeba říci, že i když jsou pohledy z uvedených míst jednoznačně nejexponovanější, je třeba vzít v úvahu i význam

pohledů z vnějšího obvodu města. Dnes již dávno není Praha vymezena jen vltavskou kotlinou s navazujícími příčnými údolími. Její obvod se dynamicky rozvíjí a rozšiřuje daleko prostorem za horizontem historického rámce, kde tento již naprosto zaniká vlivem terénního uspořádání a město je vnímáno pouze jako pás periferních zástaveb průmyslu a služeb, hlavně však především jako hmotná kulisa sídlištních obytných celků bez jakékoliv dominanty či formace signalizující jeden a půl miliónovou metropoli státu. Jsem přesvědčen, že střízlivě a uváženě komponovaná skupina výškových budov s kvalitní architekturou na Pankrácké pláni by tuto roli mohla úspěšně splnit.

V této souvislosti je trochu zavádějící argumentace se seznamem Unesco. Při posuzování záměrů dostavby Pankrácké pláně z hlediska seznamu Unesco totiž nejde o stejný případ jako se nedávno odehrál ve Vídni v souvislosti se záměrem výstavby výškové budovy v centru města. V případě Pankráce se nejedná o návrh výstavby výškového objektu v centrální oblasti města, na Pankráci již výškové stavby jsou a zařazení Prahy do seznamu Unesco to nebránilo, výstavba rozsáhlého areálu na okraji Vídně problém s Unescem nevyvolala.

obr. 29 Vídeň - Donau City, současnost a plánované budovy

Problematika siluety zástavby Pankrácké pláně projevující se v jejím horizontu i v celkovém obrazu města, zejména pokud se týká existujících výškových budov, je tedy zatím stále bez konečného, definitivního výsledku. Možná, že to co se v tuto chvíli jeví jako traumatizující otázka vyžadující okamžitou odpověď není zas tak dramatické, třeba naopak její řešení vyžaduje větší odstup, delší čas na hledání a „uzrání“ celé záležitosti, možná ani konečné řešení v podstatě neexistuje nebo ho není třeba hledat, protože se jedná o živý, stále se nově prezentující městský organismus. Uvidíme.

Jedno je však už jisté. Když se v Berlíně na vládní úrovni rozhodlo o výstavbě nového Potsdamerplatzu, nejprve proběhla architektonicko-urbanistická soutěž a jako vítězný byl vybrán návrh italského architekta Renzo Piana.

obr. 30 Berlin, Potsdamer Platz

Tento návrh se pak stal podkladem pro komplexní řešení prostoru a jeho regulací, kterou museli investoři respektovat a podle kterého pak další architekti navrhovali jednotlivé stavby. Celek má jasný koncept, je to skutečné nové centrum!

Bohužel to se u nás v Praze nepodařilo, návrh Richarda Meiera (i po korekci výškové hladiny) jako komplexní řešení prostoru se základem pro řešení nového městského centra na Pankráci nestal.

V současné době v tomto prostoru postupně vzniká, sice komplikovaně a klopotně, ale v některých případech už zcela konkrétně celoměstské polyfunkční centrum a to v ploše, která je v platném Územním plánu vymezena s funkčním využitím jako „smíšené území městského jádra“. V plánované struktuře celkové zástavby prostoru nazývaném dnes „Pankrác City“ vznikne městský veřejný prostor - náměstí, které je situováno v bezprostřední vazbě na stanici Metra „Pankrác“. Toto náměstí má z jihu svou hlavní dominantu v nedávno celkově rekonstruované výškové budově Empiria (dříve PZO – Motokov)

obr. 31 City Empiria

s nově vybudovanou dvoupatrovou vstupní halou otevřenou do tohoto náměstí na které také navazuje hlavní vstup s centrální pasáží (orientovanou východ – západ) novostavby Obchodně -společenského centra „Arkády Pankrác“.

Dalšími objekty tohoto multifunkčního prostoru je již v roce 2003 realizovaný objekt City Point , sídlo společnosti Eurotel a na konci loňského roku zkolaudovaná rekonstrukce a dostavba budovy City Tower (výšková budova bývalého Čs.rozhlasu) a samozřejmě stávající hotel Panorama.

obr. 33 City Point

obr. 34 City Tower

Byla zahájena realizace třetí části rekonstrukce a dostavby areálu Empiria a to budov City Deco (s Centrem rehabilitačních a rekreačních služeb, obchody, restauracemi a administrativou) a City Element (administrativní budova s obchody), když druhá část objekt City Forum s konferenčním centrem a stravovacím zařízením areálu Empiria byla již dokončena.

obr. 35 City Deco a City Element

K problematice dostavby Pankrácké pláně bych rád ještě doplnil moji následující obecnější úvahu:

Od nepaměti, jakmile člověk začal (i když nejprve ovšem primitivně) stavět, sledoval nejen si vybudovat úkryt, přístřeší kdy vystačil skutečně jen s „přízemím“, ale také si vytvořit obranné či pozorovací objekty a posléze i objekty kultovní, symbolické. Začaly brzy vznikat hradební věže, tvrze i pozorovatelný a samozřejmě také věže kostelů, tedy momenty, kdy se naplňují potřeby jednak širokého rozhledu, jednak viditelných bodů v krajině, jednak potřeby šíření zvuku zvonů nebo trub, jednak pocitu být blíže nebi – „blíže bohu“. Samozřejmě, že vždy pak výška také znamenala také lepší útočiště, věž se vždy dobývala hůře, obyvatelé se do ní často uchýlovali, když už vše ostatní bylo nepřitelem obsazeno.

V novověku, kdy ve Spojených státech, zejména v New Yorku začaly vznikat výškové stavby – „skyscrapers“ – „mrakodrapy“ především z potřeby úspory stavební plochy vzhledem k její ceně, se tyto stavby staly stavbami moderní doby a natrvalo myslím ovlivnily stavitelství a architekturu na celém světě. Zároveň se však staly určitým pejorativem „pýchy“, pro někoho jakýmsi symbolem („chrámem“) kapitálu, jak je často označovali levicoví ideologové, zejména pak komunističtí.

Vůbec civilizace, která přinesla nejen mrakodrapy, ale také rozhlasové a televizní věže (tak podobné starověkým či středověkým majákům chránícím svým daleko viditelným světlem plavidla na moři před útesy a mělčinami) je pro své stavitelské a architektonické projevy v mnoha očích hodnocena negativně.

Myslím, že to není tak úplně spravedlivé. Základním kamenem všech architektonických koncepcí a kompozic vždy byl a bude vztah horizontály a vertikály. Je to podle mého názoru jen a jen otázka místa, vztahů novostavby a okolí, přiměřenosti stavebního záměru, jeho kapacity a charakteru adekvátně k prostoru a okolí. Nikoliv tedy „a priori“ stavět či nestavět výškové budovy, ale kdy, kde, co a jak stavět vůbec.

Ono také i stojí za pozornost i ten pojem „výšková budova. U nás všeobecně (taky vzhledem k charakteru a hladině zástavby většiny našich měst) je za výškovou budovu už 10 patrová budova někdy považována za výškovou, 20 patrovou už označujeme za „mrakodrap“, což by jistě v takovém Frankfurtu n/M či v mnoha amerických městech vzbuzovalo úsměv. A také jde v obecné rovině o poměrový princip. Je li prostě budova širší, nebo delší než vyšší (třeba i 10 patrová) jeví se jako nízká, ale budova o stejném počtu pater avšak podstatně menšího půdorysu se jeví jako vysoká.

Já osobně jsem vesměs po roce 1989 „na stará kolena“ měl konečně možnost navštívit řadu zemí a měst, takže jsem měl příležitost poznat i různé výškové budovy jako např. ještě stojící „dvojčata“ Světového obchodního centra v New Yorku a zde také Empire State Building, budovu OSN, či budovu bývalého PANAM. Viděl jsem řadu amerických měst (San Francisco, Atlantu, Philadelphii a další). Byl jsem také v kanadském Torontu i Montrealu. Navštívil jsem městskou radnici od architekta Kenzo Tange v Tokyu, mrakodrapy v Sydney, Johaneshurgu, Brazílii i v Pekingu.

Jsou to vesměs výškové stavby „amerického „ charakteru, od kterých se v mnoha případech obdobné stavby v Evropě liší. Řekl bych, že evropské jsou mnohdy nápaditější, kompozičně svébytnější, snad i někdy vynalézavější. Sem bych zařadil např. budovu Komerz Bank

ve Frankfurtu n/M od Normana Fostera, nebo Péraultovu Národní knihovnu v Paříži. Naprosto originální (je to také výšková budova !) je podle mého soudu „Grand Arche“ v pařížském La Défense. A jak se nezmínit o „okurce“ Normana Fostera v Londýně!

obr. 36 Komerzbank ve Frankfurtu n. M. a Swiss HQ v Londýně

Osobně se jako architekt orientuji na řešení staveb v úzké vazbě na stavebně konstrukční principy, takže výškové stavby mě vždy oslovují, nikoliv však svoji výškou jako takovou, ale svým konstrukčním a technickým řešením zejména tam, kde se toto řešení na výrazu budovy „podepisuje“. Sem patří právě ta zmíněná Komerz Bank od Normana Fostera, kde trojboká mostová velkorozponová konstrukce tvořící fundament prostorové struktury budovy umožňuje střídání jejích plných a otevřených partií, včetně „visutých“ zahrad.

Navrhování a výstavba výškových budov je velmi přitažlivá záležitost pro architekty i pro stavební inženýry a konstruktéry a ovšem i stavitele. Přirovnal bych to na příklad k hudbě, kdy každý skladatel vytvoří řadu různých skladeb, ale až symfonie většinou představuje vrchol jeho tvorby. A výšková budova takovou určitou podobou symfonie je. Musí zde hrát svoji pevnou a vyváženou roli všechny „nástroje“ – statické a konstrukční řešení, založení, fasádní konstrukce, vnitřní technologie a další aspekty patřící ke stavbám tohoto druhu tak, aby výsledkem byla harmonická skladba – „symfonie“ vysokého účinu a kvality.

Pokud se týká českých měst, nelze podle mého názoru v žádném případě říci, že by v obecné rovině zde bylo výškové budovy stavět zapotřebí. Myslím z nějakého obecného principu, nebo předem plánovaného všeplatného záměru či doktríny.

Pochybuji o tom, že by se nad našel někdo, kdo by řekl, že je „zapotřebí“ postavit pár věžáků na příklad v Kutné Hoře, Českém Krumlově, Litomyšli, nebo Pelhřimově.

Jsou však města, nebo jejich partie, kde postavit výškovou budovu (nebo i více budov) přiměřených proporcí a výrazu bych nepokládal za špatné, někdy spíše i přínosné. Určitě nevidím problém v tomto směru na příklad v Ostravě, Hradci Králové, Pardubicích či Kladně, nebo nakonec v určité míře i v Praze.

Zde, myslím v Praze, bych však chtěl zdůraznit odlišnost problematiky dostavby Pankrácké pláně, kde se jedná o situaci doplnění či nedoplnění stávajících (už stojících) celkem pěti výškových budov případně dalšími (dvěmi, třemi) do smysluplné kompozice (což by podle mého přesvědčení stávající roztržité siluety prospělo) a problematiky vzniku případných výškových budov v oblasti stávajících panelových sídlišť (Jižní Město, a pod), kde si myslím, že by to bylo velmi vhodné v kompozici k monotónní horizontalitě deskových bytových objektů, od problematiky zvažování možnosti výstavby výškových budov v oblasti kolem centra města tam, kde zatím v podstatě ještě žádné nejsou. To už je podle mého soudu úplně jiná a velmi „choulostivá“ záležitost, kterou bez promyšlené regulace a stanoveného výškového zónování města (jak to na příklad udělali v Paříži) nelze zodpovědně rozhodnout.

Bohužel v Praze (a pokud vím i v jiných městech u nás) jsou fatálním nedostatkem právě ty chybějící regulační plány a z nich vyplývající podmínky a také zcela chybějící výškové zónování. Tím může docházet k nejrůznějším „přehmatům“ a co hlavně, nejsou stanoveny jasné a závazné „mantinely“ jak je to kritizováno např. v Bratislavě.

obr. 37 Bratislava

Nemám pocit, že se dnes všeobecně jedná o nějaký „oživený“ zájem stavět do výšky. Toto se dostalo do popředí mediálního zájmu díky polemice v otázce právě dostavby či nedostavby „vykotlaných zubů“ v siluetě Pankráce (kde se angažují zejména na rekonstrukci a dostavbě areálu bývalého Motokovu a ve spolupráci s americkým architektem Richardem Meierem a naším architektem Pappem se podílím na rekonstrukci a dostavbě výškové budovy bývalého Čs.rozhlasu), zejména také pro ataky této dostavby ze strany některých občanských iniciativ a některých pracovníků památkové péče, kteří mimo jiné ventilovali svůj negativní postoj vyvoláním paniky hrozbami z vyškrtnutí Prahy ze seznamu Unesco.

Nemyslím, když Prahu Unesco do seznamu zařadilo i s těmi dnešními pěti „mrakodrapy“ v siluetě Pankráce, že by ji vyškrtlo při doplnění této sestavy dejme tomu jedním, nebo dvěma dalšími do ucelené kompozice !

Obecně si prostě myslím, že pro navrhování a stavění budov je ve světě i u nás nepřehledná škála možností, objemů, forem i výrazu a tedy i formy výškových budov. Je jen vždy otázkou jakých a kde.

V tom ovšem nejsou zrovna developéři tou jedinou silou vyvolávající poptávku po výškových stavbách. Musíme vidět, že developer staví budovu jako „business“, jeho snahou je maximální efektivnost vynaložené investice. Větší tlak vidím především v „prestíží“ uživatele, ve snaze „být viděn“. Málo platné, zajímavá výšková budova (často i vyhlídkou a restaurací) vzbuzuje široký zájem a je dobrou reklamou.

Nespornou výhodou výškových budov (bez ohledu na cenu pozemku) je úspora stavebního místa, prostě výšková budova zabere nepoměrně méně plochy při stejném objemu, jako budova nízká. Pak může parter sloužit pro zeleň a další společenské a rekreační plochy pro lidi jak je vidět třeba na návrzích Le Grand Paris z roku 2008.

obr. 38 Le Grand Paris

Další zásadní výhodou je efektivní využití prostoru podlaží, zejména když se jedná o funkce menších ploch jako jsou byty či hotelové pokoje, kde uspořádání buněk okolo komunikačního jádra umožňuje na celkově malém půdorysu dobré oslunění a osvětlení (což je také výhodou i u administrativních pracovišť). Určitou nevýhodou jsou limity rozsahu užitných ploch v poměru k plochám potřebných vertikálních komunikací, rozvodů techniky prostředí a i vlastní konstrukce budovy, kdy při rostoucí výšce zabírají tyto nutné plchy pak stále více prostoru , což je dáno především podmínkami požární ochrany a evakuace.

Ovšem z hlediska nároků na infrastrukturu a dopravu se výšková stavba od nízké v podstatě mnoho neliší. Potřebná kapacita parkovacích stání, se u nás odvozuje z celkové plochy všech podlaží, kapacita klimatizace a vytápění z celkového objemu budovy a potřeba vody od počtu lidí v budově. Problém kumulace výškových staveb u nás nehrozí jako je to na příklad v New Yorku) územní plán Prahy a jeho regulativy území to totiž nedovolí.

Současné výškové stavby se od takovýchto staveb z minulého století liší. Liší se především technickou úrovní. Pokrok ve stavebních technologiích, montážních postupech, stavebních a konstrukčních materiálech a také v metodách navrhování a projektování výškových budov díky zejména výpočetní technice a také i zkušenostem z řady dřívějších staveb umožňují přesnější a odvážnější konstrukce, volbu nových postupů a dosud nevídaných pojetí, forem a vzhledu. To bylo na příklad velmi poučné vidět na krásném dokumentárním filmu vysílaném nedávno Českou televizí o navrhování a výstavbě výškové budovy (již mnou zmíněné „okurky“) v Londýně.

Mnohdy se nejedná (a ani jednat nemůže) o výhradně ekonomicky efektivní stavbu. Tam, kde se jedná o skutečně velkou nouzi ve stavebních plochách, nebo o náročné základové či seismické podmínky a také o obtížné podmínky klimatické (na příklad v tropických pásmech) jako jsou třeba v Hongkongu, nebo na Taiwanu, tam pak je stavba mrakodrapu skutečně velmi drahá a může si ji „dovolit“ jen velká bankovní či pojišťovací společnost. Takovýto investor pak někdy také i realizuje ve své výškové budově i řadu různých inovativních technologií (na příklad u uváděné Komerz Bank ve Frankfurtu n/M jsou to klimatické interaktivní dvojité fasády a chladící stropy) a je nakloněn podpořit i výraznou a neobvyklou architekturu.

Výškové budovy jsou a podle mého názoru vždy budou určitou výzvou investorům, stavitelům konstruktérům i architektům a budou svým způsobem i oblastí (podobně jako je to v technice a elektronice, či na příklad v kosmonautice), ze které pak získané novátorské přístupy i konkrétní zkušenosti znamenají přínos pro širokou oblast běžné výstavby.

Myslím si, že když tuto výzvu uchopíme „za správný konec“, nebudou výškové stavby u nás žádným zlem, ale přiměřeně našim podmínkám naopak obohacením.

Praha je mimořádným, téměř unikátním městem jak po stránce krajinného reliéfu a usazení v něm, tak po stránce její zachovalé historické struktury i jednotlivých staveb. Mimo jiné díky tomu, že ji ve středověku nezničili husité a v novověku světové války. Toto historické dědictví je nesporně třeba udržovat a chránit.

A to je vše? Myslím, že ne.

Přes své měřítko i kulturní dědictví to také bylo a stále více je významná evropská metropole a hlavní město státu. Jsou zde v podstatě všechny typické kladné i záporné stránky, charakterizující město tohoto typu, mimo jiné rozsáhlé oblasti průmyslových areálů (Libeň, Vysočany, Vršovice, Smíchov, Holešovice) a dopravních terminálů (Wilsonovo nádraží, Masarykovo nádraží, nádraží Smíchov, Holešovice) zasahující v podstatě do centrální oblasti, komplikovaná dopravní struktura ovlivněná mj. terénním reliéfem, historické centrum s unikátem Hradčan a Malé Strany včetně Nového Města, mnoho enkláv vilové zástavby i celé bloky či čtvrti činžovních domů a nakonec věnce sídlišť po obvodech.

Tato struktura dynamicky žije a také se ovšem stále modernizuje a roste.

Myslím si, že je možné, aby vedle sebe docela klidně existovala Praha historická i moderní, aby to co je chráněno, chráněno skutečně bylo a v ostatním prostoru se rozvíjelo moderní město 21. století.

Literatura a podklady

Územní plán hl.m. Prahy (MHMP,1999)

Poche.E.: Prahou krok za krokem (Panorama, 1985)

Výsledky veřejné soutěže na Dostavbu Pankrácké pláň (ÚRM, 1997)

Doc.ing.arch. Ivan Vorel: „Rekonstrukce a dostavba areálu Empiria, část III“ – Posouzení staveb z hlediska vlivu na krajinný ráz (2005)

“Rekonstrukce a dostavba areálu Empiria, část III”- Dokumentace pro územní rozhodnutí (SPOJPROJEKT PRAHA a.s.- Ateliér Aulický, 2005)

Urbanistická studie – MasterPlan Pankrác City (Richard Meier & Partners, SPOJPROJEKT PRAHA a.s. – Ateliér Aulický, 2001)

jméno: Václav

příjmení: Aulický

tituly: ing.arch.

datum narození: 1.března 1944

místo narození: Praha

národnost: česká

bydliště: Praha 6, Krohova
2228/43

pedagogická činnost:

vedení atelieru Architektonické a konstrukční tvorby Ústavu
pozemního stavitelství FA ČVUT Praha

jiné:

člen komise FA ČVUT Praha pro státní závěrečné zkoušky od roku 1998, člen státní zkušební komise pro obhajoby diplomových prací FA ČVUT Praha od roku 2000, člen státní zkušební komise pro obhajoby diplomových prací FA ČVUT Brno v roce 2008, člen zkušební komise pro přijímací řízení FA ČVUT od roku 2001, člen státní zkušební komise pro obhajoby bakalářských prací FA ČVUT Praha od roku 2005, člen komise pro zpracování PD a přípravu realizace Nové budovy ČVUT Praha - Dejvice od roku 2007, proděkan pro výstavbu Nové budovy ČVUT Praha – Dejvice od roku 2008

odborný životopis:

studium a získání kvalifikace:

ČVUT Praha, Fakulta stavební obor architektura a stavba měst,
1967; autorizovaný architekt č.0002; autorizovaný inspektor č.0007

pracovní činnost projektová :

43 let (VPÚ 4 roky, INVESTIS 3 roky, Spojprojekt Praha s.p. 18 let, Spojprojekt Praha a.s. – Atelier Aulický 18 let jako vedoucí atelieru, později jako ředitel společnosti)

pracovní činnost pedagogická:

vedení atelieru architektonické tvorby ÚS FA ČVUT 5 let

zapojení v odborných organizacích:

členství České komory architektů od jejího ustavení (člen přípravného a ustavujícího představenstva 1 x 5 let, 1 x 2 roky, místopředseda AR 4 roky, člen ZK 8 let), členství v Obci architektů od jejího založení, člen Akademie architektů OA a ČKA od roku 2008

významnější výsledky publikační, projektové a jiné odborné činnosti:

knihy (publikování realizací) :

Akce Transgas (Orbis Praha 1974); Konštrukcie vysokých budov, Ing. Dr. J. Kozák CSc (Alfa Bratislava, SNTL Praha 1980); Soudobá architektura ČSSR, J. Vébr (Panorama Praha 1980); Interiérová tvorba (soudobé české umění), J. Šimoníková (ODEON 1982), Ocelové stožáry a věže, Ing. Dr. J. Kozák CSc (SNTL Praha (1990); Prahou krok za krokem, Emanuel Poche (Paseka, aktualizované vydání 2001); České inženýrské stavby (Prostor 2002); Praha a Metro, Evžen Kylar (Gallery 2004), 20.století české architektury, Radomíra Sedláková, Pavel Frič (Titanic – Grada 2006); Průvodce po současné architektuře v Praze (Zlatý řez 2007); Inteligentní budovy a trvale udržitelné stavění (Raabe Praha 2008); Slavné stavby Prahy 6 (2009)

časopisy (publikování realizací, nebo článků) :

Architektura ČSR č.5, Pozemní stavby č.11, Inženýrské stavby č.5, Projekt č.4, Blok č.1, Domov č. 2, Architektura ČSSR č.2, Investiční výstavba č.10, Tesla Electronics č.3, PTT Revue č.6, Investiční výstavba č.4, Živel č.9, Stavba č.4, Architekt č.22, Forum architektury a stavitelství č.1 + 2, Stavební forum č.1, Architekt č.7,

Projekt č.4, Projekt č.5, Projekt č. 7-8, Stavba č.10, Architekt č.11,
 Architektura 2003 a 2008 (Ročenky),
 Forum architektury a stavitelství č.1+2, Art – antiques – umění a čas
 č.11, Architekt č.9,
 e – architekt č.10, Architekt č.4, Realit č.2, ASB č.6 (2x), ASB č.1,
 ASB č.7 – 8, ERA 21 č.1

přednášky a konference:

Přednáška a účast na mezinárodní konferenci „Udržitelné
 stavebnictví a solární energie“
 (Technologické centrum AV ČR Brno 2001); Přednáška „Spojové
 stavby“ (FA Brno 2002);
 Přednáška „Výškové budovy“(FA Praha 2007); Přednáška „Výškové
 budovy“(FA Praha 2008)

Nejvýznamnější realizace a práce autorské, nebo spoluautorské:

- Areál tranzitního plynovodu v Praze 2 na Vinohradech
 (hlavní cena VTS 1976-1978 za nejlepší ocelovou konstrukci)
- Televizní vysílač Ostrava – Hošťákovice
 (stavba roku 1979 Severomoravského kraje)
- Automatická telefonní ústředna v Praze 6 v Dejvicích
- Automatická telefonní ústředna v Praze 6 na Bílé hoře
- Transiitní telefonní ústředna v Hradci Králové
- Televizní vysílač Praha – město v Praze 3 na Žižkově
- Provozní budova České televize v Praze 4 na Kavčích horách
 (nominace na titul „Stavba roku“ For arch 1996)
- Administrativní budova České pojišťovny v Praze 4 na Pankráci
 (prestižní cena „Interiér roku“1999)
- Centrum Zirkon v Praze 8 v Karlíně
- Centrum Rubín v Praze 8 v Karlíně
- Rekonstrukce Petřínské rozhledny
- Polygon House v Praze 4 na Pankráci
 (cena „Best of reality“ 2003)
- Diamond Point v Praze 8 v Karlíně
- Anděl Park Smíchov v Praze 5
- Pankrác City - celková koncepce řešení,
 objekty City Tower a City Point
 (spolupráce s Richard Meier and Partner´s USA)
- Pankrác City – Areál Empiria (bývalý Motokov), v realizaci

jiné:

Výstavy:

Stavba roku (1994,1996, 2002); Interiér roku (1999); Salón obce architektů (2001 až 2007); František Cubr a jeho žáci (2007); New Face Of Prague (mezinárodní 2008); Exhibition on TV Towers (Frankfurt n/M, BDR 2009)

Workshop:

Bydlení (FA Liberec 2000), Revitalizace kasáren Znojmo (FA Brno 2002)

Práce v soutěžních porotách:

Obnova Parku u Rozhledny a Západní části Růžového sadu na Petříně v roce 2004 (MHMP OP); Rozhledna Osečná v roce 2005 (FA Liberec); Nejlepší studentský projekt v roce 2006 a 2007 (FA ČVUT); Architekt roku 2007 (ABF); Architekt roku 2008 (ABF)